

Trump'ın Ortadoğu'su: Vaadler ve gerçekler

Abone Ol [Google News](#)

Haber Merkezi · 21 Kasım 2016, 04:00 · Yeni Şafak

İllustrasyon: Cemile Ağaç Yıldırım

YORUM

PAYLAŞ

Prof. Dr. Cengiz Tomar - Marmara Üniversitesi

ABD'nin yeni başkanı Donald Trump, sağı solu belli olmayan ve dolayısıyla ne yapacağı pek kestirilemeyen bir başkan. Ancak babası gibi müteahhit olan Trump'ın pragmatik bir karakter olduğunda şüphe yok. Diğer bir deyişle çekirdekten yetişme bir işadamı. Alman ve İskoç kökenlere sahip bir New York'lu. Bir işadamı olarak hayatı iniş ve çıkışlarla dolu. Seçim kampanyasında da iş hayatı gibi birbirini nakzederek vaatler mebzul. Pragmatik bir işadamı olarak bir biriyle çelişen sözlerini rahatlıkla tevil edebilmekte ya da "özür dilerim yanlış yaptım" diyebilmekte. Tabii bu tavrını başkan seçildikten sonra da devam ettirebilecek mi? Veya "taç giyen baş akıllanır" düsturunca daha sorumlu ve tutarlı politikalar mı izleyecek? Bunu zaman içinde göreceğiz. Ancak kesin olarak değişecek bir şey var ki o da ABD'nin Ortadoğu politikasının Obama dönemindeki gibi olmayacağı. Başkan olduktan ve güvenlik brifinglerini aldıktan sonra şayet seçim çalışmalarındaki vaatlerinde, tatbikatta radikal değişiklikler olmayacaksa, onun kampanya esnasındaki sözlerinden ve dış politika danışmanlarının söylemlerinden ABD'nin Trump döneminde uygulayacağı Ortadoğu politikasının izlenimini

egitimlerinden ABD'nin Trump döneminde uygulayacağı Ortadoğu politikasının ipuçlarını bulabiliriz.

Seçim kampanyası esnasında, Ortadoğu'daki savaşları, terörizmin artmasını ve bölgedeki kaosu Demokratların politikalarına bağlayan Trump'ı yakıcı sorunlar bekliyor bölgede. Ortadoğu'nun acilen çözüm bekleyen sorunları Suriye ve Irak'ta yaşanmakta. Trump'un mülteciler ve göçmenlere karşı tutumunun Suriyeli mültecileri etkileyeceği açık. Daha da önemlisi Rusya ve ehven-i şer olarak gördüğü Esed rejimi ile anlaşması muhtemel. Bu da özgürlük mücadelesi veren Suriyeli muhalif gruplara yapılan yardımların kesilmesi manasına geliyor. Bu durumda Suriye, Rusya ve Esed rejiminin insafına terkedilmiş olur. Bu durum hem Türkiye hem de Suudi Arabistan'ın Suriye politikalarının aleyhine. Ancak Trump, şayet seçim kampanyasındaki vaatlerinden dönmeyecekse, Türkiye'nin savaşın başından beri savunduğu Suriye içerisinde güvenli bir bölge kurulması savına destek verecek muhtemelen. Türkiye'nin, Rusya'nın da zımnî onayıyla ÖSO ile başlattığı fiili güvenli bölge teşebbüsü bu sefer gerçekleşecek gibi görünüyor. Trump'un ve Avrupa'nın kabul etmek istemediği Suriyeli mültecilerin bir kısmı bu güvenli bölgelere yerleştirilebilir.

FETÖ LİDERİ İADE EDİLEBİLİR

ABD'nin Obama döneminde bölgedeki en önemli müttefiki Türkiye'yi, Suriye ve Irak'ta ortada bırakan tutumunda da değişiklik beklenebilir. ABD'nin Suriye'de Türkiye'nin DEAŞ'la mücadele konusundaki bütün çabalarına rağmen, müttefikinin bir beka meselesi olarak tavsif ettiği ve terörist olarak tanımladığı PYD/YPG ile iş tutması zaten limoni olan ikili ilişkileri daha da gerginleştiriyor. Trump'ın değişen Ortadoğu politikasında ABD, muhtemelen PYD/YPG'yle kurduğu ittifakı da gözden geçirebilir. Bu da Türkiye'nin politikaları açısından iyi bir gelişme. Irak'ta da son dönemlerde hem ABD, hem de merkezi yönetimde görülen Türkiye karşıtı tutum değişebilir. Tabi Trump'ın radikal örgüt ve söylemlere karşı tutumu, Türkiye'de bir darbeye kalkışan FETÖ liderinin de iadesinin yolunu açabilir.

ABD, karşıt “mezhep tabanlı politikalar” izleyen bölgede iki mihver ülkesi Suudi Arabistan ile İran mücadelesinin Ortadoğu'daki kaosa etkisini dengelemek isteyebilir. Bu maksatla bölgenin halkının büyük kısmı Sünni olmakla birlikte mezhep tabanlı politika izlemeyen mutedil diğer iki mihver ülkesi Türkiye ile Mısır'ın arasını bulmak ve DEAŞ'a karşı mücadelede daha fazla desteklerini almaya çabalayabilir ki bu hem Türkiye ve Mısır hem de bölge için olumlu bir adım olur.

OBAMA'NIN IRAK VE SURİYE POLİTİKALARINI ELEŞTİRDİ

Suriye ve Irak'taki karışıklık ile Yemen ve diğer bölgelerde Suudi Arabistan ile İran arasındaki gerginliği ellerini ovuşturarak seyreden İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu'nun, Trump'un da kullandığı şekliyle nâm-ı diğer Bibi'nin eli Filistinlileri daha fazla ezmek için güçlenmiş olabilir. Diğer taraftan Trump'un Filistin-İsrail sorununda nötr davranacağına dair açıklamaları ise sürekli İsrail yanlısı bir tutum sergileyen konvansiyonel ABD politikalarıyla tezat oluşturmuyor.

Trump, ABD'nin bölgeye, rejim değiştirerek “demokrasi” getirme sevdasından vazgeçeceğine dair sinyaller verdi. Irak'a gelince Trump, ABD müdahalesini açıkça eleştirerek ve bunun bir felakete yol açtığını ifade etmiş ve el-Kaide ile DEAŞ gibi Ortadoğu'yu destabilize eden terörist örgütlerin yaygınlaşmasına sebep olduğunu açıklamıştı. Ancak Irak'taki parçalı yapının nasıl birleştirileceği mevzusu komplikasyonlara açık müdahaleler gerektiriyor. Tabii cevabı daha da zor olan soru, DAIŞ sonrası süreçte Irak ve Suriye'de ele geçirilen bölgelerde nasıl bir yönetimin kurulacak.

KAĞITTAN BİR KAPLAN MI OLACAK?

Körfez ülkelerine gelince pragmatik bir işadamı olan Trump'ın Körfez'de Şii nüfuzu ve İran yayılcılığı karşısında petrol ve doğalgaz zengini Körfez ülkelerini himaye etmesi karşılığında kendilerine yüklü bir fatura kesmesi çok muhtemel. Zira bu yönde pek çok açıklama yaptı geçmişte. Körfez ülkelerinin tabii lideri Suudi Arabistan ise Obama'nın son yıllarında büyük sıkıntı yaşadı. Bölgedeki rakibi İran'la ABD arasındaki nükleer anlaşma, Suriye'de ABD'nin izlediği tutum, İran'ın bölgede nüfuzunun yayılması ve Yemen krizindeki tutumu hep Suudi Arabistan'ın aleyhine gelişti. Suud da Trump yönetiminin Ortadoğu politikasında bir restorasyon ve revizyon bekliyor. Zaten Trump'un İran'la yapılan nükleer anlaşmayı eleştirmesi ve yeniden gözden geçirilmesinin gerekliliğini ifade etmesi; İran'a daha fazla yaptırım uygulanmasının gerektiğini savunması Suudi Arabistan kadar İsrail açısından da ümit verici işaretler içeriyor.

Bakalım Trump pek çoğu radikal ve bazen birbiriyle çelişen görüşlerini/vaatlerini gerçekleştirebilecek mi? Yoksa Amerikan müesses nizamı (establishment) Trump'u tedip ederek, çağdaş Suriyeli meşhur yazar Zekeriyya Tamir'in siyasi fabl tarzındaki “Onuncu Gününde Kaplanlar” adlı öyküsünde olduğu gibi uysallaştırılmış, kağıttan bir kaplana dönüştürebilecek mi?

PAYLAŞ

#ABD

#FETÖ

#Donald Trump

DÜŞÜNCE GÜNLÜĞÜ E-POSTA ABONELİĞİ

Türkiye'de görüşmeye yeşil ışık

Rusya: Bakanların bir araya gelmesini destekliyoruz.

'Rus askerleri arkadaşlarımı acımasızca öldürdü'

Ukrayna'dan gelenler yaşadıklarını anlattı.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

